

Parlamentul
Republicii Moldova

DE7-01 nr. 431
7 noiembrie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice (nr. 314 din 05.11.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

I. Constatări generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, fiind astfel incidente prevederile art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

3. Domeniul de intervenție al proiectului îl constituie modificarea Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, și potrivit Notei de fundamentare, acesta are ca scop simplificarea gestionării sistemului de compensații întru reducerea sarcinii administrative a furnizorilor de energie.

5. Principalele prevederi ale proiectului de lege se rezumă la acordarea compensațiilor direct beneficiarilor sub formă monetară și excluderea categoriilor de vulnerabilitate energetică.

II. Referitor la procedura de înaintare a proiectului de lege, menționăm următoarele:

1. Potrivit prevederilor art.32 din Legea nr.100/2017, proiectul actului normativ însoțit de Nota de fundamentare, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect instituțiilor interesate, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avize. În acest sens, ținându-se cont de subiectul abordat, considerăm necesară prezentarea opiniei:

- Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care potrivit Hotărârii Guvernului nr. 149/2021 are misiunea de a elabora politici publice pe domeniul protecției sociale;

- Ministerului Energiei, care potrivit prevederilor proiectului, urmează să monitorizeze și raporteze implementarea măsurilor prevăzute la art. 5 alin.(1) lit. b) și c) din Legea nr.241/2022.

- Casei Naționale de Asigurări Sociale, care asigură realizarea politicii statului în gestionarea BASS, acestea urmând a fi încorporate în avizul consolidat al Guvernului asupra prezentului proiect de lege.

2. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act normativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, precum și rezultatele consultărilor publice.

3. Nota de fundamentare nu conține informații privind calculele financiare și costurile estimative privind implementarea proiectului de lege. Reieșind din faptul că, realizarea acestuia va presupune cheltuieli financiare suplimentare de la bugetul de stat, atenționăm că potrivit art. 131 alin.(4) din Constituție *”Orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern”*. Obligativitatea existenței avizului pozitiv al Guvernului este prevăzută și în Regulamentul Parlamentului. În acest sens, potrivit normelor invocate mai sus, precum și analizând Jurisprudența Curții Constituționale, prin care în Hotărârea sa nr. 29/2001 privind interpretarea prevederilor art. 131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, a reținut că adoptarea proiectului de lege este condiționată de existența unei acceptări prealabile a Guvernului.

III. Observații de ordin juridic și tehnico-legislative

Proiectul necesită a fi revizuit în raport cu normele de tehnică legislativă și cerințele de calitate a actului normativ.

1. La art. I

La **pct.3** ce vizează modificarea alin.5, referitor la cuvintele *„finanțat din contul Fondului,* urmează a fi excluse din cele 3 propoziții, ori alin. (2) al Legii nr. 241/2022 prevede expres că *„Măsurile prevăzute la alin.(1) se finanțează din contul Fondului”*.

Totodată, propunem expunerea alin.(5) cu următorul cuprins:

”(5) Autoritățile responsabile de implementarea măsurilor finanțate din contul Fondului sunt:

a) Ministerul Muncii și Protecției Sociale monitorizează și raportează implementarea măsurii prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a¹);

b) Ministerul Energiei monitorizează și raportează implementarea măsurilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b);

c) Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Energiei monitorizează și raportează implementarea măsurilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. c) în modul stabilit de Guvern;

d) Ministerul Muncii și Protecției Sociale elaborează rapoarte consolidate privind implementarea măsurilor. ”

La **pct. 4** din proiect care vizează art.5 alin.(6) din Lege, considerăm necesar a se concretiza cine va selecta prestatorul de servicii de plată.

La **pct. 6 și 13** (art. 6 alin. (2) și art. 12³ alin.(5)), vizavi de formularea *”consumarea de informații”* utilizată în proiect, precizăm că, Legea nr. 142/2018 cu

privire la schimbul de date și interoperabilitate operează cu termenul de *consumare a datelor* și definește noțiunea de "consumator de date" - *participant la schimbul de date, care recepționează și utilizează date pentru realizarea competențelor sale legale. În calitate de consumator de date poate fi și destinatarul datelor registrului în sensul Legii nr.71/2007 cu privire la registre.* În această situație, considerăm necesară concretizarea termenului utilizat în proiect prin prisma tipului și scopului utilizării, or diferența dintre "a consuma date" și "a consuma informații" este în esență importantă pentru a determina care procese vor fi utilizate: tehnice (de accesare și utilizare în scopul definit de lege); sau cognitive (care implică prelucrarea și interpretarea într-un context specific).

2. La art.II

În contextul în care art.7¹ din proiectul de lege (pct. 8 Art. I), instituie obligativitatea Guvernului de a stabili: *mecanismul de stabilire și plată, norma privind costul energiei în perioada rece a anului, valoarea minimului de cheltuieli ale gospodăriei casnice și formula de calcul cu privire la acordarea a măsurilor*, precum și reieșind din informația cuprinsă în Nota de fundamentare, potrivit căreia prezenta lege se va aplica sezonului de încălzire 2024-2025, termenul de 3 luni prevăzut la alin.(2) Art. II acordat Guvernului de a elabora actele normative secundare urmează a fi redus. Propunerea rezidă din necesitatea asigurării implementării efective și în timp a noilor măsuri, astfel încât beneficiarii să poată accesa compensațiile la energie sub formă de plată monetară începând cu sezonul rece 2024-2025.

În concluzie relevăm că, prezentul proiect de lege poate fi înaintat spre examinare în Parlament cu luarea în considerare a obiecțiilor constatate în prezentul aviz.

 Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală

Ex.: E.Dolință
Tel: 554